

SĄD APELACYJNY W GDAŃSKU

ul. Nowe Ogrody 28/29

80-803 GDAŃSK

tel.: (58) 32-38-505, 506, 718

fax: (58) 32-38-532

e-mail: wiz@gdansk.sa.gov.pl

Gdańsk, dnia 24 czerwca 2016 roku

IV Wiz.-015-75/16/C

Ministerstwo Sprawiedliwości
Departament Legislacyjny
WARSZAWA

Stosownie do pisma z dnia 17 czerwca 2016r. nr DL-VII-4670-10/16 przedstawiam uwagi Prezesa Sądu Okręgowego w Bydgoszczy i w Gdańsku dotyczące nadesłanych projektów rozporządzeń Ministra Sprawiedliwości:

- w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu;
- w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu,
- zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie;
- zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

obszar Sądu Okręgowego w Gdańsku:

Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku: proponowane zmiany zostały zasadniczo negatywnie zaopiniowane przez sędziów. Obowiązujące stawki opłat uznano za optymalne. Proponowane stawki są oderwane od stawek rynkowych, nie uwzględniają czasu, który należy poświęcić w nawet najprostszej sprawie (zapoznanie się ze sprawą, sporządzenie pozwu poprawnego merytorycznie i formalnie, odebranie korespondencji, kontakt z mocodawcą).

Należy mieć także na uwadze fakt, że obywatel może być nie tylko zobowiązany do zwrotu kosztów zastępstwa procesowego stronie przeciwnej, ale także uprawniony do ich zwrotu od przeciwnika. Obniżenie stawek sądowych wynagrodzenia pełnomocników nie tyle zmniejszy przychody zawodowych

pełnomocników z wyboru, których wysokość i tak wyznacza rynek, lecz obywatela uprawnionego do zwrotu tych kosztów, który dostanie od przeciwnika mniejszą rekompensatę.

Niezasadne wydaje się także zróżnicowanie stawek wynagrodzenia w zależności od źródła umocowania pełnomocnika, skutkujących pokrzywdzeniem pełnomocników świadczących pomoc prawną z urzędu. Brak jest podstaw do ograniczenia wysokości wynagrodzenia pełnomocników z urzędu do 150% stawki minimalnej. Ograniczenia takie mogą przyczyniać się do obniżenia jakości pomocy prawnej świadczonej z urzędu.

Pozytywnie natomiast oceniono odejście od mechanizmu, zgodnie z którym opłatę za czynności adwokackie ustala się w wysokości co najmniej ½ opłaty maksymalnej, określonej w przepisach szczegółowych.

Podniesiono również, że obowiązujące przepisy w tej materii funkcjonują zbyt krótko, żeby oceniać ich funkcjonowanie i proponować ewentualne zmiany.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku: sędziowie orzekający w Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Rejonowego zgłosili uwagi do projektów zmieniających rozporządzenia w sprawie opłat za czynności adwokackie i czynności radców prawnych wskazując, iż przewidziana w projektach stawka wynagrodzenia w sprawie o nawiązanie umowy o pracę, uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne, przywrócenie do pracy lub ustalenie sposobu ustania stosunku pracy (180 zł) jest nieadekwatna do nakładów pracy pełnomocnika. Często są to sprawy o bardzo długotrwałym przebiegu, wielkim skomplikowaniu, zaś wartość przedmiotu sporu stanowi od kilkudziesięciu do kilkuset tysięcy złotych. Przyjmowanie tak niskiej stawki wynagrodzenia pełnomocnika powoduje de facto przerzucenie kosztu prowadzenia sprawy na stronę pracownika, albowiem nie uzyska on zwrotu tychże kosztów w procesie, w sprawie takiej należałoby również wprowadzić stawkę uzależnioną od wartości przedmiotu sporu.

Ponadto wskazano, że w przypadku nowelizacji wskazanych na wstępie rozporządzeń, celowe byłoby usunięcie wątpliwości i braków rozporządzeń, które musiały być dotychczas rozstrzygane przez orzecznictwo, niekiedy niejednolite. Podniesiono, że zasadne jest zastrzeżenie w sprawach z zakresu prawa pracy wysokości stawki za odszkodowanie z tytułu rozwiązania stosunku pracy - sądy przyjmują dotychczas różne stawki, w zależności od rodzaju odszkodowania. Zasadne byłoby ustalenie również stawki w sprawie o ustalenie istnienia stosunku pracy przez analogię do nawiązania stosunku pracy.

obszar Sądu Okręgowego w Bydgoszczy:

sędziowie **Sądu Rejonowego w Bydgoszczy** zgłosili krytyczne uwagi do propozycji stawek wynagrodzeń adwokata i radcy prawnego (zarówno z wyboru jak i z urzędu) w sprawach pracowniczych w zakresie kategorii spraw wskazanych w pkt 1, 3 i 4 (nawiązanie umowy o pracę, uznane wypowiedzenia za bezskuteczne, przywrócenie do pracy lub ustalenie sposobu ustania stosunku pracy i inne roszczenia niemajątkowe, a także ustalenie wypadku przy pracy), a mianowicie uważają, że zaproponowane stawki są nieadekwatne do stopnia złożoności faktycznej i prawnej spraw wymienionych w tych regulacjach. Wskazują, że są to sprawy niejednokrotnie bardzo złożone (np. w sytuacji wypowiedzenia umowy o pracę z kilku lub kilkunastu powodów, ustalenia zdarzenia za wypadek przy pracy czy sprostowania świadectwa pracy np. w zakresie czasu trwania stosunku pracy), które najczęściej wymagają przeprowadzenia obszernego postępowania dowodowego na więcej niż jednej rozprawie. Zauważają również, iż w licznych sprawach z tej kategorii profesjonalni pełnomocnicy, aby przygotować się należycie do rozprawy, muszą wniknąć szczegółowo w schematy organizacyjne i procedury panujące u pracodawców, a niekiedy także w procesy technologiczne i zagadnienia wymagające szczególnej wiedzy, nie tylko prawniczej (np. technicznej, medycznej). Uważają, że powyższe jak i wiedza profesjonalnych pełnomocników powinny mieć także znaczenie dla ustalenia wysokości stawek ich wynagrodzeń. Zaznaczają też, że niezrozumiałe jest użycie w stosunku do adwokatów i radców prawnych sformułowania „zamożne elity”, co w kontekście całego projektu i jego uzasadnienia wydaje zmierzać do nieuzasadnionej stygmatyzacji tej grupy.

Pozostali sędziowie orzekający w okręgu Sądu Okręgowego w Bydgoszczy nie zgłaszają uwag do w/w projektów.

Jednocześnie informuję, że pozostali Prezesi Sądów Okręgowych obszaru apelacji gdańskiej nie zgłosili uwag do w/w projektów.

WICEPREZES
Sądu Apelacyjnego w Gdańsku

SSA Jacek Grela
(1)

